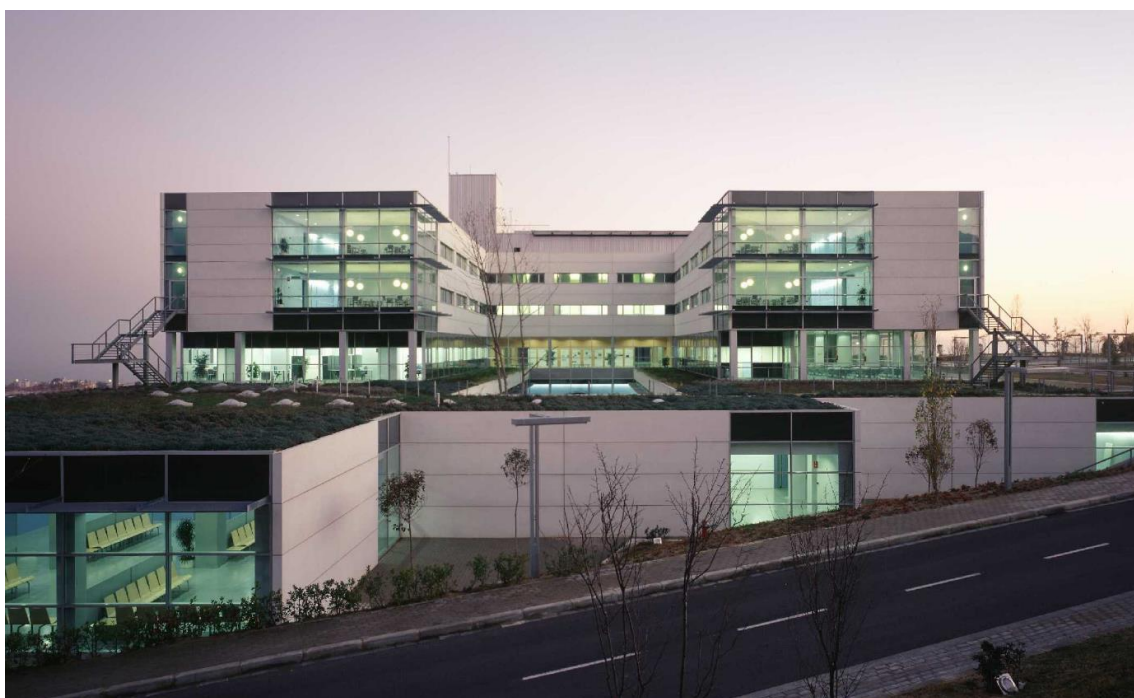

CONSORCI SANITARI
DEL MARESME

GUIA O ITINERARI FORMATIU DELS ESPECIALISTES EN FORMACIÓ

FARMÀCIA HOSPITALÀRIA

Versió: **v3**

Data: **11/03/2022**

Elaborat per: **Azhara Sanchez Ulayar**

Aprobat per la Comissió de Docència en data: **23/03/2022**

INDEX

INTRODUCCIÓ	3
Servei de Farmàcia, hospital de Mataró	3
OBJECTIUS DE LA FORMACIÓ	4
Objectius generals	4
Objectius específics	4
CRONOGRAMA DE ROTACIONS	5
1 ANY DE RESIDÈNCIA	8
Objectius docents 1er any segons rotacions	8
Immersió al Servei de Farmàcia (2 mesos)	8
Farmacotècnia estèrils i no estèrils (3 mesos).....	8
Nutrició artificial (5 mesos).....	8
Oncologia logística (1mes).....	9
2 ANY DE RESIDÈNCIA	10
Objectius docents 2on any segons rotacions	10
Farmàcia oncològica (3.5 mesos).....	10
Hematologia mèdica (1 mes)	10
Oncologia mèdica (1.5 mesos).....	10
Assaigs clínics (1 mes)	11
Malalties infeccioses (1.5 mesos)	11
Farmacocinètica introducció. Hospital de Mataró (1 mes).....	11
Farmacocinètica. Hospital de Sant Pau (1.5 mesos)	11
3 ANY DE RESIDÈNCIA	12
Objectius docents 3er any segons rotacions	12
Farmàcia ambulatoria MHDA (5 mesos)	12
Pacient unitat VIH (1 mes)	12
Medicina Interna (Pacient patologia aguda) (1 mes).....	12
Medicina Interna (Pacient patologia crònica) (1 mes).....	13
Geriatría (Pacient geriàtric) (1 mes).....	13
Pediatría (Pacient pediàtric) (1 mes)	13
4 ANY DE RESIDÈNCIA	14
Objectius docents 4rtr any segons rotacions	14
Salut mental (Pacient psiquiàtric) (1mes).....	14
Farmacologia a Urgències (0.5mesos)	14
Farmacologia a UCI (0.5mesos).....	14
Unitat de Cures Intensives (Pacient crític) (1 mes)	15
Gestió i qualitat (1 mes).....	15
Farmàcia Atenció primària (4 mesos)	15
DOCÈNCIA I ACTIVITAT FORMATIVA	16
Sessions clíniques i bibliogràfiques.....	16
Assistència a cursos recomanats	16
Activitats formatives del pla transversal comú.....	17
Activitat científica i de recerca	17
ATENCIÓ CONTINUADA I GUÀRDIES	19
TUTORIA I AVALUACIÓ DEL RESIDENT	18
PROGRAMA DE FORMACIÓ TEÒRICA DEL POE	20

INTRODUCCIÓ

L'itinerari formatiu (IF) és un guia o manual sobre la formació especialitzada que descriu els objectius d'ensenyament i les habilitats que el metge ha d'adquirir durant la seva formació en aquesta especialitat, així com les activitats a realitzar per adquirir-los i seguir el grau de supervisió i adquisició de responsabilitats progressives. Cada unitat docent ha documentat l'IF que ha elaborat el tutor de l'especialitat prenent com a base la guia formativa de la seva especialitat. Tots els residents tindran aquest IF que es pot adaptar en el pla individual de formació (PIF) per a cada resident específic. Una vegada proposat l'IF de l'especialitat, aquest és aprovat per la Comissió de Docència (CD).

Servei de Farmàcia, hospital de Mataró

El Servei de Farmàcia és un Servei Central depenent de la Direcció Mèdica del Consorci Sanitari del Maresme i està acreditat com a unitat docent per la formació d'especialistes en Farmàcia Hospitalària des de 2004.

Denominació de l'especialitat: FARMACIA HOSPITALARIA.

Durada: 4 anys.

Titulació prèvia exigida: Llicenciatura en Farmàcia.

Definició de l'especialitat

La Farmàcia Hospitalària és una especialitat sanitària que s'ocupa de satisfer les necessitats farmacèutiques de la població atesa, a través de processos relacionats amb la disponibilitat i informació de medicaments, així com totes aquelles activitats orientades a aconseguir una utilització apropiada, segura i cost-efectiva dels medicaments i productes sanitaris.

La missió del farmacèutic d'hospital és garantir, als individus i a la societat, la qualitat, seguretat i eficiència dels tractaments farmacològics, en col·laboració amb tots els professionals implicats en el procés.

OBJECTIUS DE LA FORMACIÓ

Objectius generals

La formació del farmacèutic resident té com objectiu principal la adquisició dels coneixements, habilitats i actituds necessaris per desenvolupar amb competència les funcions professionals assenyalades a l'apartat 2. Així mateix, el període de formació haurà d'aportar les bases que assegurin la seva capacitat per al auto aprenentatge i la formació continuada durant la seva carrera professional, que li permetin desenvolupar investigació clínica i bàsica, si la infraestructura del centre ho permet, i adquirir coneixements en organització sanitària i gestió clínica.

Objectius específics

El sistema de residència implica la prestació professional de serveis per part dels farmacèutics que cursen el programa oficial de Farmàcia Hospitalària. Aquest sistema formatiu implicarà l'assumpció progressiva de responsabilitats en l'especialitat i un nivell decreixent de supervisió, a mesura que s'avança en l'adquisició de les competències previstes de l'especialitat al programa formatiu fins arribar al grau de responsabilitat inherent a l'exercici autònom de l'especialitat sanitària. Al protocol de supervisió de l'especialitat s'amplia tota la informació al respecte.

El tutor i el responsable de l'àrea o unitat hauran de quantificar, en tant que sigui possible, les activitats que ha de realitzar el resident en cada rotació segons les seves peculiaritats i recursos. Tant els objectius com les activitats es fixaran per a cada any de residència.

CRONOGRAMA DE ROTACIONS

ANY R	ROTACIÓ	DURADA (en MESOS)	DIPOSITIU ON ES REALITZA
R1	Immersió	2 mesos	Hospital de Mataró
	Farmacotècnia	3 mesos	
	Nutrició Artificial	5 mesos	
	Oncologia logística	1 mes	
R2	Oncologia farmacèutica	3'5 mesos	Hospital de Mataró
	Hematologia medica (CCEE)	1 mes	Hospital de Mataró
	Oncologia medica (CCEE)	1,5 mesos	Hospital de Mataró
	Assaigs clínics	1 mes	Hospital de Mataró
	Infecioses	1,5 mesos	Hospital de Mataró
	Farmacocinètica	1 mes	Hospital de Mataró
	Farmacocinètica	1,5 mesos	Servei Farmàcia - Hospital Sant Pau*
R3	Farmàcia Ambulatoria	5 mesos	Hospital de Mataró
	Infecioses (CCEE VIH)	1 mes	Hospital de Mataró
	Pediatrics	1 mes	Hospital de Mataró
	Medicina Interna	2 mesos	Hospital de Mataró
	Geriatrics Aguts	1 mes	Hospital de Mataró
	Geriatrics Sociosanitari	1 mes	Hospital de St Jaume i Sta Magdalena - CSdM
R4	Salut Mental	1 mes	Hospital de Mataró
	Farmacèutic Urgències	0.5 mesos	Hospital de Mataró
	Farmacèutic UCI	0,5 mesos	Hospital de Mataró
	UCI	1 mes	Hospital de Mataró
	Optativa externa	2 mesos	-
	Optativa interna	1 mes	Hospital de Mataró
	Gestió i Qualitat	1 mes	Hospital de Mataró
	Atenció Primària	4 mesos	ABS Cirera-Molins - CSdM

*rotació en tràmits de conveni de col·laboració

OBJECTIUS / COMPETÈNCIES GENERALS A ASSOLIR.

Competències transversals

S'espera de especialista en farmàcia hospitalària que desenvolupi amb fluïdesa les següents competències transversals:

- Realitzar cerques bibliogràfiques i identificació de dades en l'entorn de la Medicina Basada en l'Evidència.
- Redacció d'informes d'avaluació i selecció de medicaments.
- Valoració farmaco-terapèutica de pacients de forma individualitzada.
- Entrevista clínica estructurada per la recollida d'informació i per donar consell terapèutic.
- Entrevista professional per al consens d'actituds terapèutiques amb altres professionals de l'hospital.
- Exposició pública amb assertivitat de les pròpies opinions en entorns difícils i habilitats en resolució de conflictes.
- Maneig d'eines informàtiques com bases de dades, fulls de càlcul i processadors de text o imatge.
- Maneig fluid dels programes aplicats a Farmàcia Hospitalària disponibles al propi servei.

Competències en l'àmbit assistencial

- Garantir i assumir la responsabilitat tècnica de l'adquisició, qualitat, correcta conservació, cobertura de les necessitats, custòdia, i dispensació dels medicaments precisos per a les activitats intra-hospitalàries i d'aquells altres, per a tractaments extra-hospitalaris, que requereixin una particular vigilància, supervisió i control.
- Realitzar la preparació, correcta conservació, cobertura de les necessitats, custòdia, i dispensació de fórmules magistrals o preparats oficinals per a les activitats intra-hospitalàries i d'aquells altres, per a tractaments extra-hospitalaris, que requereixin una particular vigilància, supervisió i control.
- Establir un sistema eficaç i segur de distribució i dispensació de medicaments i productes sanitaris, prenent les mesures necessàries per garantir la seva correcta administració. Dispensar els medicaments d'ús hospitalari prescrits a pacients no ingressats.
- Establir un sistema de farmacovigilància intrahospitalari i col·laborar amb el Sistema Español de Farmacovigilància a través dels centres autonòmics.
- Desenvolupar activitats de farmacocinètica clínica i farmacogenètica encaminades a la individualització posològica per a aquells pacients i medicaments que ho requereixin.
- Col·laborar activament en el suport nutricional del pacient.
- Realitzar el seguiment dels tractaments farmacoterapèutics dels pacients.
- Realitzar quantes funcions puguin redundar en un millor ús i control dels medicaments i productes sanitaris.

Competències en l'àmbit de gestió

- Participar i coordinar la selecció i avaluació científica dels medicaments i productes sanitaris de l'hospital a l'efecte d'assegurar l'eficiència i seguretat dels mateixos. Participar activament en l'edició, difusió i actualització periòdica de la guia farmacoterapèutica.
- Participar en la gestió de les adquisicions de medicaments i productes sanitaris de l'hospital a l'efecte d'assegurar l'eficiència i seguretat dels mateixos. Informar de la despesa en medicaments.
- Establir una sistemàtica per al seguiment pressupostari.
- Participar en la implantació, desenvolupament i seguiment de protocols farmacoterapèutics.
- Col·laborar amb les estructures d'atenció primària i especialitzada de l'àrea en l'ús racional dels medicaments.
- Vetllar pel compliment de la legislació sobre medicaments que requereixin un control especial.
- Establir i participar en programes de Garantia de Qualitat del servei i de l'hospital.
- Participar en la Comissions Clínicas en les quals es prenguin decisions farmacoterapèutiques i en aquelles altres en les quals pugui ser útil el seu coneixement.

Competències en l'àmbit docent

- Establir un servei d'informació de medicaments per a tot el personal sanitari així com per a la població assistida.
- Dur a terme activitats educatives sobre qüestions de la seva competència dirigides al personal sanitari de l'hospital i als pacients.
- Col·laborar amb la docència de pre i postgrau dels professionals sanitaris.

1 ANY DE RESIDÈNCIA

CRONOGRAMA 1 ANY

ANY R	ROTACIÓ	DURADA (en MESOS)	DIPOSITIU ON ES REALITZA
R1	Immersió	2 mesos	Hospital de Mataró
	Farmacotècnia	3 mesos	
	Nutrició Artificial	5 mesos	
	Oncologia logística	1 mes	

OBJECTIUS DOCENTS 1 ANY SEGONS ROTACIONS

Immersió al Servei de Farmàcia (2 mesos)

- Conèixer els processos d'adquisició, emmagatzematge i gestió d'estoc del medicament.
- Conèixer les característiques d'estoc i emmagatzematge per grups de fàrmacs.
- Dominar els circuits d'elaboració i manipulació de FF estèrils i no estèrils.
- Conèixer els circuits de dispensació a pacient hospitalitzat i ambulatori.
- Entendre funcionament dels sistemes automatitzats de dispensació (Pyxis/Kardex).
- Utilitzar correctament les eines informàtiques de gestió i clíniques: GFT, TESI, PMI, PMA.

Farmacotècnia estèrils i no estèrils (3 mesos)

- Conèixer les bases galèniques i tecnològiques d'elaboració de les formes farmacèutiques.
- Elaborar, manipular i condicionar complint amb les normes de correcta elaboració.
- Actualitzar les guies d'elaboració de les fórmules magistrals del servei.
- Conèixer la normativa legal vigent en relació amb l'elaboració de formes farmacèutiques.
- Realitzar un control correcte de qualitat del procés d'elaboració i del producte final.
- Consultar les fonts bibliogràfiques disponibles davant de la sol·licitud d'una nova formulació.
- Actualitzar i elaborar els PNT en matèria d'elaboració, manipulació, control, etc.

Nutrició artificial (5 mesos)

- Interpretar i valorar l'estat nutricional dels pacients (anamnesi).
- Comunicar-se amb el pacient amb fluïdesa.
- Conèixer els processos quirúrgics i mèdics que indiquen l'ús de nutrició parenteral.
- Calcular els requeriments nutricionals i hidro-electrolítics.
- Dissenyar prescripcions de nutrició parenteral.
- Conèixer el procediment d'elaboració de les NP a cabina de flux laminar.
- Detectar les possibles complicacions associades a l'ús de nutrició parenteral.

Oncologia logística (1mes)

- Conèixer els procediments normalitzats de treball en cabina de flux laminar vertical.
- Conèixer les tècniques de reconstitució, dilució i administració d'antineoplàsics.
- Supervisar i controlar l'elaboració de preparats antineoplàsics.
- Realitzar la gestió i manteniment del programa Oncofarm.
- Crear i validar els protocols de prescripció d'antineoplàsics.

2 ANY DE RESIDÈNCIA

CRONOGRAMA 2 ANY

ANY R	ROTACIÓ	DURADA (en MESOS)	DIPOSITIU ON ES REALITZA
R2	Oncologia farmacèutica	3'5 mesos	Hospital de Mataró
	Hematologia medica (CCEE)	1 mes	Hospital de Mataró
	Oncologia medica (CCEE)	1,5 mesos	Hospital de Mataró
	Assaigs clínics	1 mes	Hospital de Mataró
	Infecioses	1,5 mesos	Hospital de Mataró
	Farmacocinètica	1 mes	Hospital de Mataró
	Farmacocinètica	1,5 mesos	Servei Farmàcia - Hospital Sant Pau

OBJECTIUS DOCENTS 2 ANY SEGONS ROTACIONS

Farmàcia oncològica (3.5 mesos)

- Saber les indicacions, el mecanisme d'acció i les interaccions dels tractaments.
- Conèixer les complicacions de la teràpia onco-hematològica, la seva prevenció i abordatge.
- Validar els tractaments onco-hematològics prescrits.
- Realitzar el seguiment analític dels pacients en tractament.
- Adquirir habilitats comunicatives en les visites amb el pacient i els familiars.
- Conèixer les principals fonts bibliogràfiques de consulta.
- Conèixer les condicions de finançament i registre de tractaments del sistema de salut.

Hematologia mèdica (1 mes)

- Ampliar el coneixement sobre la fisiopatologia de les malalties hematològiques.
- Conèixer el procés de valoració clínica, maneig i seguiment del pacient onco-hematològic.
- Entendre les proves diagnòstiques i de seguiment utilitzades en cada patologia.
- Interpretar i avaluar els protocols terapèutics en hematologia.
- Conèixer els tractaments indicats durant les diferents etapes de la malaltia.
- Conèixer les característiques i maneig de les toxicitats associades als tractaments.

Oncologia mèdica (1.5 mesos)

- Conèixer la fisiopatologia de les malalties oncològiques.
- Conèixer el procés de diagnòstic, maneig i seguiment del pacient oncològic.
- Entendre com es realitza l'avaluació integral del pacient oncològic.
- Interpretar i avaluar els protocols terapèutics en oncologia.
- Conèixer l'etiopatogènia i maneig de les urgències oncològiques.

- Identificar les toxicitats del tractament i el seu maneig hospitalari o ambulatori.
- Conèixer els tractaments de suport i el maneig simptomàtic del pacient oncològic.

Assaigs clínics (1 mes)

- Entendre les bases de la metodologia de la investigació clínica.
- Dissenyar i avaluar protocols d'investigació clínica.
- Dominar el procés d'adquisició, emmagatzematge i dispensació de mostres EC.
- Aplicar les normes de bona pràctica clínica.
- Aplicar la legislació vigent en investigació clínica.
- Conèixer la funció del farmacèutic en els comitès ètics d'investigació clínica.

Malalties infeccioses (1.5 mesos)

- Conèixer els fonaments de les malalties infeccioses: etiologia, diagnòstic, fisiopatologia.
- Conèixer els diferents grups d'antimicrobians i les seves característiques diferencials.
- Conèixer la farmaco-terapèutica de les malalties infeccioses més comunes.
- Identificar pacients en tractament antibiòtic prolongat, actuar segons procediment.
- Assistir/participar a la reunió setmanal pluridisciplinar d'infeccioses

Farmacocinètica introducció. Hospital de Mataró (1 mes)

- Detectar pacients que necessitin monitoratge de nivells plasmàtics d'antibiòtics.
- Conèixer el circuit de sol·licitud de nivells plasmàtics i posterior seguiment.
- Conèixer les característiques farmacocinètiques dels antimicrobians.
- Obtenir una correcta estimació mitjançant PKS®.

Farmacocinètica. Hospital de Sant Pau (1.5 mesos)

- Adquirir els coneixements teòrics en monitorització farmacocinètica de fàrmacs
- Usar les eines informàtiques específiques
- Interpretar els resultats obtinguts en funció de la situació clínica del pacient
- Emetre les recomanacions individualitzades d'ajustament posològic de cada fàrmac.

3 ANY DE RESIDÈNCIA

CRONOGRAMA 3 ANY

ANY R	ROTACIÓ	DURADA (en MESOS)	DIPOSITIU ON ES REALITZA
R3	Farmàcia Ambulatòria	5 mesos	Hospital de Mataró
	Infecioses (CCEE VIH)	1 mes	Hospital de Mataró
	Pediatria	1 mes	Hospital de Mataró
	Medicina Interna	2 mesos	Hospital de Mataró
	Geriatrics Aguts	1 mes	Hospital de Mataró
	Geriatrics Sociosanitari	1 mes	Hospital de St. Jaume i Sta. Magdalena. CSdM

OBJECTIUS DOCENTS 3 ANY SEGONS ROTACIONS

Farmàcia ambulatòria MHDA (5 mesos)

- Validar la prescripció MHDA segons indicacions dels programes d'harmonització.
- Adquirir habilitat comunicativa a l'anamnesi farmacoterapèutica.
- Revisar la prescripció MHDA: dosis, interaccions, contraindicacions, precaucions.
- Realitzar educació sanitària de cada patologia al pacient i/o cuidadors
- Redactar díptics farmacoterapèutics dirigits al pacient
- Saber comunicar amb la resta de professionals per aconseguir resultats en salut òptims
- Entendre i participar en la gestió d'estocs, de compra i facturació de la MHDA

Pacient unitat VIH (1 mes)

- Conèixer la fisiopatologia de la infecció per VIH.
- Cribrar, tractar i seguir les malalties oportunistes.
- Prevenir i manejar les comorbiditats en el pacient VIH.
- Interpretar les dades de laboratori i estudis complementaris per optimitzar la TAR.
- Ajustar TAR en situacions especials: funció renal, embaràs, obesitat, comorbiditats.
- Detectar i manejar les potencials interaccions farmacològiques.

Medicina Interna (Pacient patologia aguda) (1 mes)

- Conèixer l'etiologia i fisiopatologia de la patologia mèdica aguda més prevalent.
- Entendre les característiques del pacient amb patologia mèdica aguda.
- Entendre els procediments clínics per al diagnòstic i evolució en cada patologia.

- Ampliar coneixements en farmacoteràpia aplicada en malaltia aguda o re-aguditzada.
- Saber emetre les recomanacions de dosi dels fàrmacs a cada situació clínica.
- Aplicar els coneixements en conciliació de la medicació crònica i aguda.

Medicina Interna (Pacient patologia crònica) (1 mes)

- Conèixer l'etiologia i fisiopatologia de la patologia mèdica crònica.
- Entendre les característiques del pacient crònic fràgil.
- Entendre els procediments clínics per al diagnòstic i evolució en patologia crònica.
- Ampliar coneixements en farmacoteràpia aplicada en malalties cròniques.
- Identificar la medicació inapropiada en el pacient crònic fràgil.
- Aplicar els coneixements en conciliació de la medicació crònica

Geriatría (Pacient geriàtric) (1 mes)

- Saber els mètodes utilitzats per detectar i tractar el pacient ancià fràgil.
- Conèixer les principals síndromes en la pràctica clínica.
- Interpretar els paràmetres analítics representatius de les patologies.
- Reconèixer els factors que modifiquen la resposta als fàrmacs en pacient geriàtric.
- Monitoritzar la teràpia farmacològica per assolir l'efecte òptim en cada patologia.
- Identificar pacients crònics i malaltia avançada amb pronòstic de vida limitat

Pediatria (Pacient pediàtric) (1 mes)

- Conèixer l'etiologia i fisiopatologia de les patologies més freqüents en pediatria.
- Entendre les característiques del pacient pediàtric.
- Saber quines proves s'utilitzen per diagnosticar i controlar l'evolució de la malaltia.
- Dominar la farmacoteràpia dirigida a les malalties més prevalents en pediatria.
- Conèixer la dosificació, administració i monitoratge dels fàrmacs en pediatria

4 ANY DE RESIDÈNCIA

CRONOGRAMA 4 ANY

ANY R	ROTACIÓ	DURADA (en MESOS)	DIPOSITIU ON ES REALITZA
R4	Salut Mental	1 mes	Hospital de Mataró
	Farmacèutic Urgències	0.5 mesos	Hospital de Mataró
	Farmacèutic UCI	0,5 mesos	Hospital de Mataró
	UCI	1 mes	Hospital de Mataró
	Optativa externa	2 mesos	-
	Optativa interna	1 mes	Hospital de Mataró
	Gestió i Qualitat	1 mes	Hospital de Mataró
	Atenció Primària	4 mesos	ABS Cirera-Molins - CSdM

OBJECTIUS DOCENTS 4 ANY SEGONS ROTACIONS

Salut mental (Pacient psiquiàtric) (1mes)

- Conèixer els principals símptomes (psicopatologia) i síndromes psiquiàtriques.
- Entendre les eines diagnòstiques i sistemes de classificació utilitzats (DSM,CIE).
- Conèixer la farmacocinètica i farmacodinàmica de fàrmacs antipsicòtics, antidepressius i benzodiazepines.
- Conèixer les diferents intervencions no farmacològiques en trastorns psiquiàtrics.
- Conèixer els criteris de selecció dels fàrmacs i valoració de l'eficàcia.
- Ajustar el tractament de determinats pacients: ancians, pluripatologia mèdica, polimedicats

Farmacologia a Urgències (0.5mesos)

- Adquirir coneixements sobre el maneig de la patologia atesa a urgències mèdiques.
- Optimitzar la prescripció mèdica del pacient pendent d'ingrés.
- Conèixer els antidòts disponibles i el seu maneig en intoxicacions.
- Detectar aquells ingressos causats per efectes adversos a medicaments.
- Resoldre dubtes d'administració i prescripció de fàrmacs a urgències.

Farmacologia a UCI (0.5mesos)

- Adquirir coneixements en malalties i processos més prevalents en UCI.
- Conèixer les principals escales d'avaluació i seguiment del pacient crític.
- Conèixer les tècniques de depuració extra renal i respiració assistida.

- Identificar quan un pacient es troba en fase aguda.
- Entendre les característiques farmacocinètiques del pacient crític.
- Manejar i monitoritzar els fàrmacs específics de la UCI.
- Aprofundir en els coneixements en suport nutricional en el pacient crític (NE, NP)

Unitat de Cures Intensives (Pacient crític) (1 mes)

- Ampliar coneixements sobre etiologia i fisiopatologia de malalties crítiques.
- Conèixer les proves de diagnòstic i control utilitzades en el pacient crític.
- Conèixer i entendre les tècniques específiques de la unitat de crítics (VM, TRRC).
- Ampliar el coneixement en l'ús de fàrmacs d'ús freqüent en cures intensives.
- Conèixer l'impacte de les tècniques de depuració en l'ús dels fàrmacs.
- Aplicar els coneixements biofarmacèutics i cinètics en el monitoratge de fàrmacs.

Gestió i qualitat (1 mes)

- Conèixer la legislació aplicable a un Servei de Farmàcia Hospitalari.
- Conèixer les tècniques bàsiques de gestió i organització.
- Entendre els sistemes de concursos públics per a la compra conjunta de medicaments.
- Conèixer l'actual sistema de facturació de medicació al sistema públic autonòmic.
- Entendre el procés d'aplicació i re-acreditació de la Norma ISO 9001-2015

Farmàcia Atenció primària (4 mesos)

- Revisar i adequar el tractament segons les característiques individuals del pacient.
- Saber fer l'avaluació, seguiment i anàlisi dels objectius CatSalut.
- Revisar les recomanacions de seguretat en l'ús de medicaments de CatSalut.
- Entendre i realitzar el manteniment del sistema de recepta electrònica.
- Realitzar explotació de dades de prescripció a partir dels sistemes d'informació.
- Conèixer i participar en les comissions entre diferents àmbits assistencials.

DOCÈNCIA I ACTIVITAT FORMATIVA

El farmacèutic resident ha de ser conscient de la importància de participar en les activitats docents dirigides als professionals sanitaris i pacients, orientades a aconseguir una utilització racional dels medicaments.

Així mateix ha de ser conscient que les activitats formatives són essencials durant aquest període i que és fonamental mantenir una contínua activitat de formació al llarg de tot el seu desenvolupament professional.

El farmacèutic resident ha de conèixer:

- Les vies d'accés a la informació que precisi per satisfer les seves pròpies necessitats de formació.
- L'oferta formativa de les diferents institucions, associacions professionals i indústria dirigida al seu col·lectiu professional.
- La programació de sessions del servei i de l'hospital.
- Les tècniques elementals de comunicació aplicables a la docència.
- L'aplicació de les noves tecnologies a l'àmbit de la docència.

El farmacèutic resident ha d'adquirir experiència en:

- La detecció de necessitats de formació tant pròpies com del servei.
- El disseny de plans de formació.
- La realització d'activitats docents.

Sessions clíniques i bibliogràfiques

Al Servei de Farmàcia es fa una sessió setmanal amb un calendari de sessions establert al començament de l'any natural, on participen tant residents com els adjunts del servei.

Es fan tant sessions clíniques com bibliogràfiques.

També és d'obligada assistència a les sessions generals hospitalàries que tenen una cadència mensual i estan coordinades per la Direcció Acadèmica del centre.

Assistència a cursos recomanats

Primer any

- Jornada anual de la Societat Catalana de Farmàcia Clínica (SCFC)
- Jornada d'hospitals Comarcals
- Jornada de benvinguda de residents de la SEFH.
- Curs de Nutrició del COFB.

Segon any

- Curs SEFH/GEDEFO
- Congrés anual de la SEFH

- Curs hemoderivats
- Curs d'antibioticoteràpia Dr. Drobnic
- Curs OncoFIR
- Curs Farmàcia Clínica Joaquim Bonal

Tercer any

- Curs Farmacocinètica de la Universitat de Salamanca
- Curs Rutimpex
- Jornada Post ASCO
- Jornades "Tendiendo puentes" opcional.
- Congrés anual de la SENPE opcional.
- Curs Aula FIR
- Curs de Nutrició parenteral SEFH

Quart any

- Congrés Anual de la SEFAP
- Jornada debat medicament CATSALUT

Activitats formatives del pla transversal comú

El pla transversal comú de formació dels residents està definit per a totes les especialitats en la web externa del nostre centre: <https://www.csdm.cat/ca/r-d-i/docencia/residencia-fse/> Formen també part del pla de formació transversal comú les sessions generals hospitalàries, que es realitzen amb una cadència mensual. L'organització de les mateixes recau en la Direcció Acadèmica del centre i els temes que es tracten són de caràcter transversal essent d'interès comú per a tots els especialistes de l'hospital.

Activitat científica i de recerca

El farmacèutic resident haurà de ser conscient de la importància que té la investigació en el camp de la seva especialitat per al progrés de les ciències farmacèutiques i per aconseguir que els tractaments amb medicaments en els pacients siguin cada vegada més eficaços, assegurances i cost-efectius. També ha de ser conscient de la importància que té per a la seva formació i desenvolupament professional la seva participació als programes d'investigació que es desenvolupin en el servei de farmàcia, o en col·laboració amb altres serveis de l'hospital i/o centres d'investigació.

Competències en l'àmbit de la investigació

- Elaborar estudis sistemàtics d'utilització de medicaments.
- Efectuar treballs de recerca propis o en col·laboració amb altres unitats o serveis.
- Participar en els assajos clínics de medicaments i productes sanitaris i custodiar i dispensar els productes en fase d'investigació clínica.
- Participar en l'avaluació econòmica de tecnologies sanitàries.

- Realitzar projectes d'investigació relacionats amb la qualitat assistencial i els sistemes d'informació sanitària.

El farmacèutic resident haurà d'adquirir experiència en:

- El disseny i avaluació de protocols d'investigació.
- La realització de projectes d'investigació.
- El disseny i realització d'estudis d'avaluació econòmica de tecnologies sanitàries i estudis qualitius i quantitatius d'utilització de medicaments.
- Els estudis farmaco-epidemiològics i d'avaluació del risc dels medicaments.
- Els estudis sobre la variabilitat de la resposta als fàrmacs i la individualització dels tractaments farmacològics.

TUTORIA I AVALUACIÓ DEL RESIDENT

El tutor de residents és un facultatiu especialista amb l'experiència necessària, amb la missió de planificar i col·laborar en l'aprenentatge del resident en coneixements, habilitats i actituds garantint el compliment del programa formatiu de l'especialitat (art. 11, RD183/2008).

Funcions del tutor

- Planificar, gestionar i supervisar el procés de formació dels residents.
- Afavorir l'autoaprenentatge i l'assumpció progressiva de responsabilitats del FIR.
- Proposar la Guia Itinerari Formatiu de l'especialitat per la seva aprovació per la Comissió de Docència.
- Proposar el Protocol de Supervisió de l'especialitat a la Comissió de Docència.
- Elaborar el pla individual de formació de cada resident en coordinació amb la resta de facultatius del servei i altres tutors de l'hospital o unitat docent.
- Presentar la memòria anual de la unitat a la Comissió de Docència.
- Realitzar l'avaluació anual i final dels residents i formar part del Comitè d'avaluació de l'especialitat.

Avaluació del resident

El seguiment i qualificació del procés d'adquisició de competències professionals durant el període de residència s'efectuarà mitjançant les avaluacions formativa, anual i final.

Avaluació formativa

Seguiment del procés d'aprenentatge de l'especialista en formació, permetent avaluar el progrés en l'aprenentatge del resident, mesurar la competència adquirida en relació amb els objectius establerts al programa de formació de l'especialitat, identificar les àrees i competències susceptibles de millora i aportar suggeriments específics per corregir-les.

- Entrevistes periòdiques de tutor i resident, de caràcter estructurat i pactat, que afavoreixin l'autoavaluació i autoaprenentatge del resident. Aquestes entrevistes, en número no inferior a quatre per cada any formatiu, es realitzaran en moments adequats, per valorar els avenços i dèficits i possibilitar la incorporació d'accions de millora. Les entrevistes es registraran a la memòria anual de l'activitat docent de l'especialitat.
- El llibre del resident, de caràcter obligatori, com a suport operatiu de l'avaluació formativa del resident.
- Instruments que permetin una valoració objectiva del progrés competencial del resident en funció de l'àrea de coneixement i a criteri del col·laborador docent.

Avaluació anual

L'Avaluació anual té com a finalitat qualificar els coneixements, habilitats i actituds de cada resident al finalitzar cadascun dels anys del programa de formació. Pot ser positiva, quan s'assoleixi el nivell exigible per al compliment del programa, i negatiu en cas contrari. En cas d'avaluació negativa existeix la possibilitat de recuperar segons s'estableix a l'art. 22 del RD 183/2003.

L'avaluació anual resumeix les qualificacions obtingudes pel resident en cada rotació junt amb les activitats acadèmiques i altres valoracions que hi pugui haver. Aquesta es presenta al Comitè d' Avaluació durant els quinze dies anteriors a la finalització de cada any formatiu i aquest comitè decideix la nota de cada any en base a la informació aportada pel tutor.

Avaluació final

L'objectiu de l'avaluació final és verificar que el resident ha adquirit les competències necessàries per accedir al títol d' Especialista en Farmàcia Hospitalària.

El porta a terme el Comitè d'Avaluació posterior a l'avaluació de l'últim any de residència i atorgarà les qualificacions de: positiva, positiva destacat o negativa.

L'avaluació final positiva destacat o positiva dona dret a obtenir el títol oficial de Farmacèutic Especialista en Farmàcia Hospitalària.

ATENCIÓ CONTINUADA I GUÀRDIES

La jornada continuada es realitza de 8 a 16:30h de dilluns a dijous i de 8 a 14:30h els divendres.

Per completar la seva formació el farmacèutic resident haurà de realitzar guàrdies de presència física al mateix Servei de Farmàcia. Les guàrdies del R1 seran sempre junt amb un adjunt del Servei de Farmàcia.

Les guàrdies en dies laborables son de 16:30 a 19:30h i el resident farà una guàrdia per setmana.

Les guàrdies de caps de setmana o festius son de 8 a 16:30h. El resident farà un cap de setmana al mes i dos festius a l'any.

S'estableix el calendari amb antelació per afavorir una bona organització personal i una correcta organització del servei.

Objectius generals d'aprenentatge durant les guàrdies

Durant els quatre anys de residència s'ha de produir una assumpció progressiva de responsabilitats en relació al nivell decreixent de supervisió establert al protocol de supervisió de l'especialitat. Per tant, el grau d'adquisició i posada en pràctica dels objectius d'aprenentatge a les guàrdies, variaran en funció de l'any de residència.

- Aprendre a prioritzar tasques i necessitats a resoldre durant la guàrdia.
- Desenvolupar les habilitats comunicatives amb la resta de professionals.
- Posar en pràctica els coneixements clínics adquirits en les rotacions.
- Resoldre els conflictes o incidents que es puguin produir amb el personal de guàrdia al servei, amb la presa de decisions i lideratge necessari en cada situació.

PROGRAMA DE FORMACIÓ TEÒRICA DEL POE

El programa de formació teòrica és el que està elaborat per la *Comisión Nacional de la especialidad de Farmacia Hospitalaria* i aprovat per la *Secretaría de Estado de Educación, Universidades, Investigación y Desarrollo del Ministerio de Educación, Cultura y Deporte por resolución* de fecha 20 de mayo de 1999.

https://www.sanidad.gob.es/gl/profesionales/formacion/docs/Farmacia_Hospitalaria.pdf